

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013

człowiek - najlepsza inwestycja

Priorytet VII
Promocja integracji społecznej

**Mazowiecka Jednostka
Wdrażania Programów Unijnych**
ul. Jagiellońska 74
03-301 Warszawa

INFOLINIA 0 801 101 101
e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu
www.mazowia.eu

Broszura ma charakter informacyjny
Stan prawny: 20.05.2009 r.

Opracowanie merytoryczne:
PSDB Sp. z o.o.

Aktualizacja merytoryczna:
MGSD s.c.

Projekt i druk:
PPH ZAPOL Spółka Jawna

ISBN 978-83-61277-10-1

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1. WSTĘP

Celem niniejszej publikacji jest przedstawienie instrumentów wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL), Priorytet VII Promocja integracji społecznej.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki jest skierowany przede wszystkim na podniesienie poziomu zatrudnienia oraz spójności społecznej w Polsce. Priorytet VII, stanowiący jeden z priorytetów komponentu regionalnego PO KL, koncentruje się na ułatwianiu dostępu do rynku pracy **osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym** oraz **rozwijaniu instytucji ekonomii społecznej**, jako formy integracji społeczno-zawodowej ww. osób.

Broшуra w praktyczny i przystępny sposób wskazuje na te obszary PO KL, które stwarzają możliwości realizacji projektów dotyczących wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Publikacja wskazuje, czy i skąd podmioty działające na terenie Mazowsza na rzecz integracji społeczno-zawodowej mogą pozyskać dotacje na realizację projektów.

Z broszury dowiesz się:

- ✓ jakie są zasady aplikowania o środki w ramach Priorytetu VII PO KL,
- ✓ jakiego typu projekty mogą być realizowane w Priorytecie VII PO KL,
- ✓ kto może uzyskać dofinansowanie,
- ✓ do kogo skierowane będzie wsparcie,
- ✓ jakie są przesłanki występowania pomocy publicznej.

Rozwój kapitału ludzkiego to jeden z ważniejszych aspektów polityki społeczno-gospodarczej Unii Europejskiej. Środki na rozwój kapitału ludzkiego pochodzą z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), który jest podstawą finansowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Program wyróżnia 9 obszarów interwencji (Priorytetów), które stanowią odpowiedź na zidentyfikowane w Polsce problemy w zakresie edukacji, integracji społecznej, zatrudnienia i adaptacyjności przedsiębiorstw, wal-ki z wykluczeniem społecznym oraz małej przedsiębiorczości.

Priorytet I	Zatrudnienie i integracja społeczna
Priorytet II	Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących
Priorytet III	Wysoka jakość systemu oświaty
Priorytet IV	Szkolnictwo wyższe i nauka
Priorytet V	Dobre rządzenie
Priorytet VI	Rynek pracy otwarty dla wszystkich
Priorytet VII	Promocja integracji społecznej
Priorytet VIII	Regionalne kadry gospodarki
Priorytet IX	Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Dokumentem precyzującym postanowienia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jest **Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**. Zawarto w nim informacje dotyczące m.in.: szczegółowych typów projektów, listy potencjalnych beneficjentów, grup docelowych wsparcia oraz systemu wdrażania PO KL. Dokument ten stanowi kompendium wiedzy dla wnioskodawców na temat możliwości realizacji projektów w ramach PO KL.

Priorytety I-V wdrażane są na poziomie krajowym, stanowiąc tzw. komponent centralny. Natomiast wdrażanie priorytetów VI-IX przekazano samorządom województw, które w ten sposób mogą lepiej dopasować instrumenty wsparcia do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy.

Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, pełniący funkcję **Instytucji Zarządzającej (IZ)** PO KL, część zadań dotyczących zarządzania PO KL powierzył **Instytucjom Pośredniczącym (IP)**. Na Mazowszu, dla regionalnego komponentu PO KL funkcję IP pełni Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego. IP ponosi odpowiedzialność przed IZ za prawidłową realizację PO KL. Do zadań IP należy m.in.: przygotowanie szczegółowych kryteriów wyboru projektów, monitorowanie stopnia realizacji wskaźników, przygotowanie okresowych, rocznych i końcowych sprawozdań z realizacji PO KL, prowadzenie ewaluacji PO KL, opracowanie prognoz wydatków w ramach priorytetów.

Natomiast **Instytucja Pośrednicząca 2-go stopnia (IP2)** jest odpowiedzialna m.in. za: przyjmowanie wniosków aplikacyjnych, dokonywanie wyboru projektów do współfinansowania i podpisywanie umów z beneficjentami, monitorowanie realizacji poszczególnych projektów, weryfikację wykorzystania środków przez beneficjentów, przygotowanie sprawozdań z realizacji działań.

Instytucją Pośredniczącą 2-go stopnia (IP2) dla omówionych w niniejszej publikacji działań jest **Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (MJWPUI)**, która pełni również rolę Instytucji Organizującej Konkurs (IOK).

Czytając niniejszą publikację należy mieć na względzie fakt, że zawarte w niej informacje dotyczą możliwości aplikowania o środki unijne na rzecz wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym **wyłącznie na terenie województwa mazowieckiego**. Stosowanie tych informacji w przypadku innych województw może spowodować niespełnienie kryteriów konkursowych, a w konsekwencji odrzucenie projektu.

Szczegółowe informacje oraz dokumenty, z którymi warto zapoznać się na etapie przygotowania jak i realizacji projektu znajdują się na stronie internetowej www.efs.gov.pl oraz www.pokl.mazovia.eu.

Problem wykluczenia społecznego na Mazowszu

Pod względem warunków oraz jakości życia ludności województwo mazowieckie, tak jak w przypadku rynku pracy i rozwoju gospodarczego, charakteryzuje się dużą niejednorodnością. Na Mazowszu współistnieją ze sobą bogate, wysoko rozwinięte tereny wielkomiejskie i biedne obszary wiejskie.

Główne problemy dotyczące najuboższych warstw ludności woj. mazowieckiego to:

- marginalizacja społeczna,
- niewystarczający potencjał kadrowy w jednostkach pomocy społecznej,
- niska aktywność podmiotów ekonomii społecznej,
- brak badań i analiz z zakresu polityki społecznej regionu.

Około 19-20% mieszkańców Mazowsza dotknął problem ubóstwa. W 2007 r. w woj. mazowieckim pomocą społeczną objęta była największa w kraju liczba rodzin – ponad 180 tys. (12,5% wszystkich rodzin, którym udzielana jest pomoc społeczna), w tym także największa liczba rodzin zamieszkałych na wsi (11,6% ogółu rodzin wiejskich objętych pomocą społeczną). Trudna sytuacja rodzin jest efektem bezrobocia, niezaradności życiowej, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawności lub długotrwałej choroby, trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, szczególnie w rodzinach wielodzietnych.

Mimo tak dużej liczby podopiecznych, ośrodki pomocy społecznej cierpią na niedobór pracowników socjalnych (na 1 pracownika społecznego przypada średnio ok. 3000 mieszkańców).

W procesie aktywizacji i integracji społecznej ważną rolę pełnić mogą podmioty gospodarki społecznej¹ ze względu na rezygnację z maksymalizacji zysku oraz wykorzystanie elastycznych form zatrudnienia, co umożliwia zdobycie doświadczenia zawodowego, a także reintegrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Inicjatywy z zakresu ekonomii społecznej cierpią jednak na brak wsparcia strukturalnego. Ograniczeniem jest tu zarówno niedostatek funduszy na uruchamianie i funkcjonowanie podobnych jednostek, jak również niedostateczna wiedza na temat przepisów ich dotyczących w administracji samorządowej oraz niedobór oferty szkoleniowej dla kadr takich podmiotów.

Odpowiedzią na powyższe problemy są działania, przewidziane w Prioryecie VII PO KL Promocja integracji społecznej.

W ramach Priorytetu VII PO KL pomoc ma na celu ułatwienie dostępu do rynku pracy **osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym** oraz **rozwijanie instytucji ekonomii społecznej**, jako skutecznej formy integracji społeczno-zawodowej. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym takie jak niepełnosprawni, długotrwale bezrobotni, imigranci, osoby opuszczające placówki opieki zastępczej i zakłady karne napotykały na różne bariery natury psychologicznej, prawnej i organizacyjnej, dlatego zastosowane zostaną wobec nich instrumenty aktywnej integracji ze społeczeństwem. Pomoc przewiduje wspieranie powrotu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do zatrudnienia.

¹ Ekonomia społeczna (=gospodarka społeczna) oparta jest na wartościach solidarności, partycypacji i samorządności. Cechy wspólne podmiotów ekonomii społecznej to przede wszystkim celowość i celowość działań, priorytetowość celów indywidualnych i społecznych ponad zyskiem, otwarte i dobrowolne członkostwo, demokratyczna kontrola członków, połączenie potrzeb członków/użytkowników i/lub potrzeb ogólnych, obrona i realizacja wartości solidarności i odpowiedzialności, autonomiczne zarządzanie i niezależność od władz publicznych, przeznaczanie wypracowanego zysku do realizacji celów stabilnego rozwoju, realizacji usług dla członków lub usług ogólnych (za: D. Piętkowska, „Ekonomia społeczna – podstawowe informacje”, serwis www.ngo.pl, dn. 26.11.2008; <http://www.ngo.pl/x/83813>). Do sektora ekonomii społecznej należą: organizacje pozarządowe, spółdzielnie pracy, spółdzielnie inwalidów i niewidomych, spółdzielnie socjalne.

Priorytet VII PO KL skupia się również na tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi adaptacyjnych form zatrudnienia, w tym w sektorze ekonomii społecznej (organizacje pozarządowe, spółdzielnie pracy, spółdzielnie inwalidów i niewidomych, spółdzielnie socjalne), stanowiącej skuteczny instrument aktywizacji osób mających trudności z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy. Wsparcie w Priorytecie VII PO KL ma na celu umożliwienie rozwoju sektora ekonomii społecznej, zarówno istniejącym już podmiotom, jak i tym, które planują rozpoczęcie działalności w tym obszarze. Podmioty działające na rzecz rozwoju przedsiębiorczości społecznej są wspierane przede wszystkim poprzez doradztwo, szkolenia oraz usługi finansowo-prawne. Pomoc mogą uzyskać również instytucje powołane do wspierania ekonomii społecznej.

Dodatkowo wsparcie mogą uzyskać również mieszkańcy obszarów wiejskich poprzez system grantów finansowych, skierowany do inicjatyw ukierunkowanych na podnoszenie zdolności do zatrudnienia, zwiększenie mobilności i aktywności społecznej mieszkańców oraz rozwój lokalnych inicjatyw na obszarach wiejskich.

Niezbędne jest także stworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji kadr i potencjału organizacyjnego instytucji pomocy i integracji społecznej (jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki zatrudnienia socjalnego, organizacje pozarządowe), przede wszystkim poprzez szkolenia i kursy realizowane w formach pozaszkolnych oraz upowszechnianie pracy socjalnej i aktywnej integracji w środowiskach lokalnych.

2. ZASADY APLIKOWANIA O ŚRODKI

W ramach PO KL mogą być realizowane projekty głównie przy wykorzystaniu 2 rodzajów procedur: procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych.

Projekty konkursowe wybierane są w ramach konkursów ogłaszanych dla danego działania (lub poddziałania) przez Instytucję Organizującą Konkurs (IOK) – Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych. Nabór wniosków może mieć charakter konkursu otwartego lub konkursu zamkniętego. W konkursie otwartym nabór wniosków i ich ocena prowadzone są w sposób ciągły, do wyczerpania określonego limitu środków lub do zamknięcia konkursu uzasadnionego odpowiednią decyzją IOK. Konkurs otwarty może zostać zawieszony np. w przypadku przekroczenia przez łączną wartość wnioskowanego dofinansowania we wnioskach złożonych w konkursie otwartym o wartości minimum 100% kwoty alokacji przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach danego konkursu. Konkurs zamknięty organizowany jest cyklicznie. W konkursie zamkniętym określa się z góry jeden (jeśli konkurs będzie organizowany tylko raz) lub kilka następujących po sobie terminów naboru wniosków. Pomiędzy datą ogłoszenia naboru a ostateczną datą składania wniosków nie może upłynąć mniej niż 30 dni.

Projekty konkursowe można składać w Priorytecie VII w ramach następujących działań i poddziałań:

7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej

- 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.

7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Projekty systemowe polegają na dofinansowaniu realizacji przez poszczególne organy administracji publicznej i inne jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach dotyczących tych organów. Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest jego zgodność z odpowiednim Planem działania². Do realizacji może zostać przyjęty jedynie ten typ projektu systemowego, którego opis znajduje się w Planie działania.

Projekty systemowe przewidziane zostały w Działaniu 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji.

W dalszej części niniejszej broszury, dla każdego z działań/poddziałania Priorytetu VII przedstawione zostały szczegółowe informacje dotyczące m.in.: typów wspieranych projektów, Wnioskodawców, grup docelowych, poziomu dofinansowania.

² Plan działania jest dokumentem corocznie przygotowywanym przez IP (w woj. mazowieckim - Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego) osobno dla każdego Priorytetu. Jest on przygotowywany na okres 1 roku i ma na celu przedstawienie założeń IP co do preferowanych form wsparcia (typów projektów), podziału środków finansowych na wybrane typy projektów, a także zasad i terminów wyboru projektów. Zatwierdzony Plan działania dla każdego Priorytetu udostępniony jest na stronie internetowej IP: www.mazovia.pl oraz IP2: www.mazovia.eu.

3. WYBÓR PROJEKTÓW KONKURSOWYCH

Informacja o konkursie

Informacja na temat konkursu zamieszczana jest na stronach internetowych i w siedzibie Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych oraz na portalu Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Na stronie internetowej Instytucji Organizującej Konkurs (www.mazowia.eu) zamieszczana jest w przypadku każdego naboru dokumentacja konkursowa, na którą składają się m.in.: wzór wniosku o dofinansowanie, instrukcja przygotowania wniosku, karta oceny formalnej oraz karta oceny merytorycznej.

Oprócz dokumentacji konkursowej Wnioskodawca powinien zapoznać się z następującymi dokumentami:

- Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;
- Zasady udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 6 maja 2008 r. (odpowiednio: Dz.U. Nr 224, poz. 1484; Dz.U. Nr 90, poz. 557);
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. (Dz.Urz. UE L Nr 214 z 9.08.2008);
- Przewodnik po kryteriach wyboru projektów (udzielania dofinansowania) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;
- Plan działania na konkretny rok dla Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;
- Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;
- Wytyczne w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL;
- System Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013.

Powyższe dokumenty dostępne są na portalu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, pod adresem: www.efs.gov.pl oraz na stronie internetowej Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych: www.mazowia.eu.

Złożenie wniosku

Wnioskodawca składa wniosek w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych lub właściwym Oddziale Zamiejscowym. Wniosek musi być opatrzony pieczęciami, podpisany przez osobę/osoby do tego upoważnioną/e, w 2 egzemplarzach papierowych (tj. oryginał oraz kserokopia poświadczona za zgodność z oryginałem lub 2 oryginały). Dodatkowo należy złożyć wersję elektroniczną wniosku w formie pliku *xml* utworzonego za pomocą Generатора Wniosków Aplikacyjnych oraz w pliku *pdf*, który służy jako wersja pomocnicza w procesie oceny.

Do wniosku o dofinansowanie niezbędne jest załączenie poniższych dokumentów:

A. dla wnioskodawców prowadzących działalność powyżej jednego roku:

- sprawozdanie finansowe – bilans, rachunek zysków i strat oraz informacja dodatkowa (w przypadku beneficjentów sporządzających powyższe dokumenty zgodnie z przepisami o rachunkowości) za ostatni zamknięty rok obrotowy, lub
- zbiorcze zestawienie przychodów i rozchodów za ostatni zamknięty rok obrotowy – w przypadku podmiotów, które prowadzą ewidencję w formie księgi przychodów i rozchodów.

B. dla podmiotów prowadzących działalność poniżej jednego roku, które nie zamykały dotychczas roku obrotowego:

- bilans otwarcia oraz wyciąg z rachunku bankowego (lub w miejsce wyciągu bankowego inny dokument np. zaświadczenie z banku dotyczące historii rachunku bankowego) za ostatnie 3 miesiące poprzedzające miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie projektu,
- w przypadku podmiotów nie posiadających obowiązku sporządzania sprawozdania finansowego – zestawienie przychodów i rozchodów za okres ostatnich 3 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie projektu.

C. w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie - dokumenty potwierdzające sytuację finansową partnera (nie dotyczy podmiotów z obszaru finansów publicznych).

Uwaga: na tym etapie mogą być wymagane dodatkowe załączniki wynikające ze specyfiki projektu.

Ocena formalna

Pierwszym etapem oceny wniosku jest ocena formalna, złożona z 2 etapów. Podczas oceny formalnej sprawdza się, czy wniosek spełnia:

- ogólne kryteria formalne,

- kryteria dostępu.

IOK zobowiązana jest do dokonania oceny formalnej w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku (w przypadku konkursu otwartego) lub 14 dni od końcowego terminu przyjmowania wniosków (w przypadku konkursów zamkniętych). IOK może wydłużyć powyższe terminy do 21 dni, o czym niezwłocznie poinformuje na swojej stronie internetowej. W dokumentacji konkursowej zawarta jest każdorazowo informacja o tym, czy istnieje możliwość uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku/załączników.

Ogólne kryteria formalne oceniane są w skali „0-1” (nie spełnia - spełnia). Dotyczą one zagadnień związanych ze spełnieniem wymogów rejestracyjnych oraz zasad wypełniania wniosku o dofinansowanie. Wymogi rejestracyjne i zasady wypełniania wniosku znajdują się każdorazowo w dokumentacji konkursowej, dlatego przygotowując projekt należy się z nią zapoznać.

Najważniejsze wymogi formalne to:

- Wniosek został złożony we właściwej instytucji;
- Wniosek wypełniono w języku polskim;
- Wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie (i właściwą dokumentacją konkursową - w przypadku projektów konkursowych);
- Wraz z wnioskiem złożono wymagany kompletny załącznik lub załączniki (zgodnie z Systemem Realizacji PO KL);
- Działania przewidziane w projekcie nie są współfinansowane z innych instrumentów finansowych;
- Wniosek złożono w terminie wskazanym przez instytucję prowadzącą nabór projektów;
- Okres realizacji projektu jest zgodny z Systemem Realizacji PO KL;
- Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie (na podstawie art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych - Dz.U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.);
- Wniosek stanowi odpowiedź na konkurs (wpłynął na ogłoszenie o konkursie);
- Realizację danego typu projektu w trybie systemowym przewidziano w odpowiednim Planie działania.

Jeśli Wnioskodawca popełni błąd formalny, którego specyfika pozwala na dokonanie poprawy/skorygowania, IOK pisemnie poinformuje go o możliwości jednorazowego uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonych wraz z nim załączników, w terminie 5 dni roboczych od daty otrzymania pisma.

Nieuzupełnienie wszystkich wskazanych uchybień lub uzupełnienie ich po terminie skutkuje odrzuceniem wniosku jako niespełniającego ogólnych kryteriów formalnych, o czym informuje się Wnioskodawcę w terminie 5 dni od rozpatrzenia wniosku.

Uwaga! W przypadku projektów partnerskich strony musi wiązać umowa (lub porozumienie) określająca reguły partnerstwa, wskazująca lidera projektu, który będzie reprezentował partnerstwo i będzie odpowiedzialny za całość projektu wobec MJWPU. Na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie nie jest wymagane załączenie umowy partnerstwa (jeśli IP nie postanowi inaczej), jednak Wnioskodawca może zostać poproszony o jej przedłożenie podczas oceny merytorycznej lub na etapie negocjacji warunków umowy dofinansowania.

Kryteria dostępu dotyczą wyłącznie projektów konkursowych i podlegają uszczegółowieniu w Planach działania, które przyjmowane są corocznie przez Zarząd Województwa. Dlatego, planując decyzję o ubieganiu się o środki z PO KL, warto zapoznać się z zapisami aktualnego Planu działania. Nawet stosunkowo niewielka zmiana kryteriów oceny projektu może skutkować diametralną zmianą charakteru dofinansowywanych projektów.

Kryteria dostępu są obowiązkowe dla wszystkich Wnioskodawców i podlegają weryfikacji podczas oceny formalnej wniosku. Niespełnienie któregokolwiek ze szczegółowych kryteriów dostępu skutkuje koniecznością uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku o dofinansowanie.

Uwaga! W przypadku jeżeli wniosek nie spełnia któregokolwiek z pozostałych ogólnych kryteriów (z wyjątkiem kryterium dot. terminu złożenia wniosku) lub kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny formalnej, a uzupełnienie i/lub skorygowanie wniosku i/lub złożonych wraz z nim załączników nie powoduje zmiany sumy kontrolnej wniosku, IOK jest **zobowiązane** do pisemnego poinformowania projektodawcy o możliwości uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonych wraz z nim załączników.

Tabela 1. Kryteria dostępu w Prioryecie VII wg Planu działania na 2009 r.

Działanie	Kryterium dostępu	Typy projektów ³
7.2.1	Grupę docelową w projekcie stanowią osoby zamieszkałe (w rozumieniu Kodeksu Cywilnego) na terenie województwa mazowieckiego. W ramach projektu istnieje możliwość zastosowania co najmniej trzech różnych instrumentów wsparcia w odniesieniu do każdego uczestnika projektu.	Wszystkie typy projektów. • Wsparcie dla tworzenia i działalności podmiotów integracji społecznej, • kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, • staże, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy, • poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, zawodowe i inne, • rozwój nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej, • rozwój usług społecznych przezwyciężających indywidualne bariery w integracji społecznej, • rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy.
7.2.2	Wsparcie realizowane jest na terenie województwa mazowieckiego.	Wszystkie typy projektów.
7.3	Projekt realizowany przez beneficjenta, który w okresie minimum 6 miesięcy przed przystąpieniem do projektu realizował swoje działania na terenie, na którym realizowany będzie projekt.	Wszystkie typy projektów.
	Maksymalny okres realizacji projektu wynosi 12 miesięcy.	Wszystkie typy projektów.
	Grupę docelową w projekcie stanowią osoby zamieszkałe (w rozumieniu Kodeksu Cywilnego) na terenie województwa mazowieckiego.	Wszystkie typy projektów.

Ocena merytoryczna

Ocenie merytorycznej podlega każdy wniosek o dofinansowanie projektu, który uzyskał pozytywny wynik oceny formalnej.

Ocena merytoryczna wniosku przeprowadzana jest w oparciu o:

- ogólne kryteria merytoryczne,
- kryteria horyzontalne,
- kryteria strategiczne.

Kryteria merytoryczne dotyczą ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach PO KL. Ogólne kryteria merytoryczne mają charakter uniwersalny, tj. odnoszą się do wszystkich projektów realizowanych w ramach Programu. Projekty konkursowe oceniane są na podstawie kryteriów merytorycznych w skali punktowej zgodnej z Kartą oceny merytorycznej (dostępnej wraz z dokumentacją konkursową na stronie internetowej MJWPU). Maksymalna liczba punktów do uzyskania wynosi 100. Spełnienie przez wniosek kryteriów w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie 60 punktów łącznie oraz minimum 60% punktów w każdym z niżej przedstawionych rodzajów kryteriów.

³ Pełne nazwy wszystkich typów projektów znajdują się w opisie działań/poddziałań dla Priorytetu VII w dalszej części niniejszej broszury.

Rodzaje kryteriów merytorycznych:

A. Kryteria jakości projektu

- uzasadnienie potrzeby realizacji projektu w kontekście celów szczegółowych określonych dla danego Priorytetu PO KL,
- sposób wyboru i zapewnienia udziału w projekcie określonych grup docelowych,
- wartość dodana projektu,
- adekwatność doboru instrumentów służących realizacji projektu do sytuacji i potrzeb grupy docelowej,
- rezultaty projektu,
- racjonalność harmonogramu działań.

B. Kryteria beneficjenta

- wiarygodność - doświadczenie w zarządzaniu projektami, potencjał instytucjonalny (w tym potencjał kadrowy i finansowy),
- sposób zarządzania projektem (czytelność zasad realizacji).

C. Kryteria finansowania projektu

- niezbędność wydatku do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów,
- efektywność wydatków projektu (relacja nakład/rezultat),
- kwalifikowalność wydatków.

Kryteria horyzontalne mają charakter przekrojowy, a ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej. W przypadku kryteriów horyzontalnych weryfikacja odbywa się w skali „0-1” (nie spełnia - spełnia). Jeśli oceniający uzna, że zapisy projektu są niezgodne z którąkolwiek z zasad (przepisów) weryfikowanych podczas oceny merytorycznej (zgodność z prawodawstwem wspólnotowym i krajowym oraz politykami i zasadami wspólnotowymi) odnotowuje ten fakt na *Karcie oceny merytorycznej*. W przypadku odmiennej opinii drugiego oceniającego wiążąca i ostateczna jest opinia trzeciego oceniającego, wylosowanego przez przewodniczącego. Negatywna opinia dwóch oceniających skutkuje odrzuceniem wniosku.

Wniosek jest oceniany pod kątem następujących kryteriów horyzontalnych:

- zgodność z właściwymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym polityką równych szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju) oraz prawodawstwem wspólnotowym,
- zgodność z prawodawstwem krajowym,
- zgodność ze Szczegółowym Opiskiem Priorytetów PO KL.

Przestrzeganie horyzontalnej zasady równości **szans** kobiet i mężczyzn w EFS wynika z zapisów Traktatu Amsterdamskiego oraz Rozporządzeń Europejskich. Udostępniony na stronach MJWPU **Poradnik – Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach PO KL, jest cennym materiałem dla wnioskodawców, którzy przygotowując wniosek o dofinansowanie powinni wskazać działania przyczyniające się do zmniejszenia istniejących nierówności płci i wzmocnienia grupy znajdującej się w gorszym położeniu**. W celu zagwarantowania przestrzegania zasady równości szans w projektach, Instytucja Zarządzająca Programem Kapitał Ludzki przygotowała **standard minimum** realizacji zasady przy ocenie wniosku o dofinansowanie w ramach Programu.

Kryteria strategiczne należą do tzw. kryteriów szczegółowych, które podlegają zdefiniowaniu w Planie działania. Dlatego, planując decyzję o ubieganiu się o środki z PO KL, warto zapoznać się z zapisami aktualnego Planu działania. Kryteria strategiczne mają charakter opcjonalny. Wnioski, które otrzymały minimum punktowe (60 pkt.) na etapie oceny ogólnych kryteriów merytorycznych, a także przynajmniej 60% w poszczególnych punktach oceny merytorycznej oraz spełniają kryteria strategiczne, otrzymują premię punktową (maksymalnie 20 punktów).

Tabela 2. Kryteria strategiczne w Priorytecie VII wg Planu działania na 2009 r.

Działanie	Kryterium strategiczne	Typy projektów ⁴	Waga
7.2.1	Projekt zapewnia wsparcie dla tworzenia i działalności centrum integracji społecznej, klubu integracji społecznej lub zakładu aktywności zawodowej.	Wsparcie dla tworzenia i działalności podmiotów integracji społecznej.	3
	Realizacja projektu w partnerstwie instytucji publicznych i niepublicznych.	Wszystkie typy projektów	3

⁴ Pełne nazwy wszystkich typów projektów znajdują się w opisie działań/poddziałań dla Priorytetu VII w dalszej części niniejszej broszury.

Działanie	Kryterium strategiczne	Typy projektów	Waga
7.2.1	Projekt zapewnia dopasowanie wsparcia do potrzeb uczestników, określonych na podstawie przeprowadzonej w ramach projektu diagnozy potrzeb grup docelowych, na podstawie badań własnych, bądź też dostępnych analiz - zrealizowanych na tym samym poziomie co poziom wdrażania projektu (regionalnym lub lokalnym).	• Wsparcie dla tworzenia i działalności podmiotów integracji społecznej, • kursy i szkolenia umożliwiające nabycie/podniesienie/zmianę kwalifikacji zawodowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, • staże, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy, • poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, zawodowe i inne, • rozwój nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej, • rozwój usług społecznych przezwyciężających indywidualne bariery w integracji społecznej, • rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy).	5
	Projekt zapewnia wykorzystanie modelu usług asystenckich w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wypracowanego na podstawie zwalidowanych rezultatów PIW EQUAL.	• Wsparcie dla tworzenia i działalności podmiotów integracji społecznej, • kursy i szkolenia umożliwiające nabycie/podniesienie/zmianę kwalifikacji zawodowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, • staże, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy, • poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, zawodowe i inne, • rozwój nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej, • rozwój usług społecznych przezwyciężających indywidualne bariery w integracji społecznej, • rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy, • wsparcie tworzenia i działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne w tym zaburzone psychicznie.	5
	Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 50% osoby w wieku powyżej 45 roku życia oraz wsparcie w ramach projektu zostało dostosowane do specyficznych potrzeb tej grupy docelowej.	J.w.	4
7.2.2	Projekt zapewnia zastosowanie co najmniej trzech różnych typów usług udzielanych podmiotom ekonomii społecznej.	Wszystkie typy projektów.	10

Działanie	Kryterium strategiczne	Typy projektów	Waga
7.2.2	Beneficjentem lub partnerem w projekcie jest podmiot posiadający doświadczenie we wspieraniu inicjatyw z zakresu przedsiębiorczości społecznej.	Wszystkie typy projektów.	10
7.3	Beneficjentem projektu jest podmiot, który dotychczas nie realizował projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych.	Wszystkie typy projektów.	10
	Projekt zapewnia wykorzystanie modelu aktywizacji środowisk lokalnych, wypracowanego na podstawie zwalidowanych rezultatów PIW EQUAL.	Wszystkie typy projektów.	10

Wyniki oceny wniosku

Projekt może zostać przyjęty do dofinansowania, jeśli średnia arytmetyczna dokonanych ocen wynosi: minimum 60 punktów ogółem za spełnienie ogólnych kryteriów merytorycznych i jednocześnie co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej (zgodnie ze wzorem Karty oceny merytorycznej). Ocena dokonana przez Komisję Oceny Projektów stanowi podstawę do ułożenia listy rankingowej (tj. listy wniosków, które podlegały ocenie merytorycznej, uszeregowanych w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów). Lista rankingowa wraz z protokołem z oceny jest przedkładana do zatwierdzenia właściwemu organowi lub jego upoważnionemu przedstawicielowi.

Jednakże, jeżeli suma wnioskowanych i zaakceptowanych wniosków przekroczy wysokość środków przeznaczonych przez IOK na dany konkurs, dofinansowanie otrzymają tylko wnioski o najwyższej liczbie punktów, znajdujące się na najwyższych pozycjach listy rankingowej. Decyzję o umieszczeniu wniosku na liście rankingowej podejmuje Komisja Oceny Projektów (KOP) i jest ona upubliczniona na stronie internetowej oraz w siedzibie IOK.

Po zatwierdzeniu listy rankingowej Wnioskodawca otrzyma pismo o:

- możliwości przyjęcia wniosku do realizacji – pismo informuje Wnioskodawcę o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku (wraz z podaniem szczegółowej punktacji) i możliwości przyjęcia do realizacji wraz z proponowaną kwotą dofinansowania, pod warunkiem dostarczenia w podanym terminie (nie krótszym niż 5 dni od daty otrzymania pisma) wymaganych dokumentów (załączników),
- możliwości podjęcia negocjacji – pismo informuje o wyniku oceny merytorycznej (z podaniem szczegółowej punktacji) a także propozycji dokonania zmian merytorycznych w treści wniosku lub/i zmian w budżecie projektu,
- pozytywnym rozpatrzeniu wniosku (z podaniem szczegółowej punktacji), ale nieprzyjęciu go do dofinansowania z powodu braku środków finansowych,
- odrzuceniu wniosku – pismo informujące Wnioskodawcę o negatywnym rozpatrzeniu wniosku wraz z podaniem przyczyny (i podaniem szczegółowej punktacji).

Pismo o wynikach konkursu wysyłane jest do Wnioskodawcy w terminie 10 dni (z możliwością wydłużenia do 15 dni) od daty zakończenia prac KOP (w przypadku konkursów otwartych) lub 40 dni (z możliwością odpowiedniego wydłużenia terminu w związku z przekazaniem do oceny merytorycznej więcej niż 200 wniosków) od daty zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (w przypadku konkursów zamkniętych). Informacja może być też przekazana drogą faksową lub pocztą elektroniczną.

Negocjacje mogą dotyczyć zakresu merytorycznego projektu lub budżetu, w tym również wysokości kwoty dofinansowania oraz wysokości i metodologii wyliczenia kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem.

Wnioskodawca, któremu przyznano niższą od wnioskowanej kwotę dofinansowania ze względu na zidentyfikowanie wydatków niekwalifikowalnych (nieuprawnionych, nieuzasadnionych lub zawyżonych w porównaniu ze stawkami rynkowymi), ma prawo podjąć negocjacje z IOK, o ile dysponuje istotnymi argumentami świadczącymi o prawidłowości swoich założeń budżetowych.

Negocjacje muszą zostać podjęte w przeciągu 5 dni od otrzymania pisma informującego o tej możliwości i powinny zostać zakończone w terminie 20 dni. Mogą one być przeprowadzane pisemnie (w tym za pośrednictwem poczty elektronicznej) i/lub ustnie (na spotkaniu obu stron – Wnioskodawcy z Dyrektorem IOK). Jeśli w wyniku negocjacji projekt ulegnie zmianom, Wnioskodawca ma 5 dni od daty zakończenia negocjacji na dostarczenie

do IOK skorygowanego wniosku o dofinansowanie. Jeśli strony się nie porozumieją podczas negocjacji, umowa o dofinansowanie projektu może nie zostać podpisana.

W dwóch ostatnich przypadkach (pozytywne rozpatrzenie wniosku, ale nieprzyjęcie do dofinansowania z powodu braku środków finansowych oraz odrzucenie wniosku) Wnioskodawca ma prawo do złożenia **protestu od wyników oceny wniosków**⁵.

Protest jest pisemnym wystąpieniem podmiotu wnioskującego o dofinansowanie projektu o ponowne sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektów, podanymi w dokumentacji konkursowej.

Protest powinien zawierać:

- a) dane wnioskodawcy, tożsame z danymi wskazanymi we wniosku o dofinansowanie projektu,
- b) tytuł projektu i numer wniosku o dofinansowanie projektu,
- c) wskazanie, w jakim zakresie zdaniem Wnioskodawcy, ocena zgodności złożonego wniosku z kryteriami, została przeprowadzona w sposób nieprawidłowy wraz z wyczerpującym uzasadnieniem podniesionych zarzutów oraz dokumentacją mającą związek ze sprawą (np. kopia wniosku o dofinansowanie projektu, otrzymane informacje dotyczące rozpatrzenia tego wniosku), mogącą mieć wpływ na rozstrzygnięcie protestu.

Wnioskodawca, którego projekt nie został wyłoniony do dofinansowania, może złożyć pisemny protest do IOK. Wniesienie protestu po terminie skutkuje jego pozostawieniem bez rozpatrzenia.

Protest podlega rozpatrzeniu w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia jego otrzymania.

W przypadku negatywnego rozpatrzenia protestu Wnioskodawca, w terminie **7 dni kalendarzowych** od dnia otrzymania informacji w tym zakresie, może złożyć pisemne **odwołanie** do IP, tj. Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, ul. Kłopotowskiego 5, 03-718 Warszawa. Wniesienie odwołania po terminie, w sposób sprzeczny z pouczeniem, do niewłaściwej instytucji skutkuje jego pozostawieniem bez rozpatrzenia.

Odwołanie podlega rozpatrzeniu w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia jego otrzymania.

Po wyczerpaniu środków odwoławczych przewidzianych w systemie realizacji programu operacyjnego i po otrzymaniu informacji o negatywnym wyniku procedury odwoławczej przewidzianej w systemie realizacji programu operacyjnego wnioskodawca może w tym zakresie wnieść skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego⁶.

Wniosek, który został **pozytywnie rozpatrzony, ale nieprzyjęty do dofinansowania ze względu na brak środków finansowych** może zostać złożony na kolejny konkurs, ale należy pamiętać, że musi on ponownie przejść ocenę zarówno formalną, jak i merytoryczną.

Wnioskodawca, który otrzymał od IOK pismo informujące o przyznaniu dofinansowania na realizację projektu, w terminie określonym przez tę instytucję, a nie krótszym niż 5 dni od otrzymania ww. informacji zobowiązany jest do przedłożenia wszystkich wymaganych **dokumentów niezbędnych do umowy o dofinansowanie**. Brak wpływu tych dokumentów oznacza rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie.

Lista dokumentów, które mogą być wymagane przez IOK na etapie **podpisywania umowy o dofinansowanie** dla każdego z działań jest odmienna, więc należy się z nią zapoznać w regulaminie do konkretnego konkursu. Poniżej znajduje się lista najczęściej wymaganych dokumentów:

- Dokumenty określające formę prowadzonej działalności i wskazujące osoby upoważnione do reprezentowania Wnioskodawcy, czyli jeden z następujących dokumentów: odpis z KRS, wypis z właściwego rejestru, ewidencji lub inny dokument oraz kopia statutu lub innego dokumentu, który potwierdza zgodność działalności prowadzonej przez projektodawcę z typem realizowanego wsparcia.
- W przypadku projektów partnerskich wymagana jest umowa partnerska.
- Zaświadczenie o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne lub innych opłat (nie dotyczy jst).

⁵ IOK realizuje procedurę odwoławczą wniosków, które wpłynęły w odpowiedzi na dany konkurs zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju zmienioną ustawą z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz z Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, stanowiącymi część Systemu Realizacji PO KL i z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie procedury odwoławczej dla wszystkich programów operacyjnych.

⁶ Zgodnie z art. 30b i art. 30c ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju zmienionej ustawą z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz zgodnie z art. 3 paragraf 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.).

- Zaświadczenie o niezaleganiu z uiszczaniem podatków (nie dotyczy jst).
- Oświadczenie Beneficjenta o kwalifikowalności VAT.
- Oświadczenie Beneficjenta o otwarciu wyodrębnionego rachunku bankowego na potrzeby realizacji projektu, zawierające nazwę właściciela rachunku, nazwę i adres banku oraz numer rachunku bankowego.
- Harmonogram płatności.
- Pełnomocnictwo do reprezentowania ubiegającego się o dofinansowanie (w przypadku gdy wniosek jest podpisany przez osobę/osoby nieposiadające statutowych uprawnień do reprezentowania Wnioskodawcy lub gdy uprawnionymi do podpisywania wniosku są co najmniej dwie osoby).
- Uchwała właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego lub inny właściwy dokument organu, który: dysponuje budżetem Wnioskodawcy (zgodnie z przepisami o finansach publicznych), zatwierdza projekt lub udziela pełnomocnictwa do zatwierdzenia projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Oświadczenie o nieskorzystaniu z pomocy pochodzącej z innych wspólnotowych instrumentów finansowych w odniesieniu do tych samych wydatków kwalifikowanych związanych z danym projektem.
- Oświadczenie Beneficjenta o złożeniu, po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu, CV osób odpowiedzialnych za szkolenia i/lub doradztwo (posiadających odpowiednie wykształcenie i doświadczenie).
- CV osób odpowiedzialnych za zarządzanie projektem (kierowników projektu/koordynatorów) wraz z oświadczeniem o realizacji przez ww. osoby maksymalnie dwóch projektów.
- Dokument potwierdzający spełnienie wymagań w odniesieniu do informatycznego systemu finansowo-księgowego.

4. POMOC PUBLICZNA W PRIORYECIE VII PO KL

Pomoc publiczna to wszelka pomoc przyznana przez Państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów oraz wpływająca tym samym na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi⁷.

Pomoc publiczną mogą uzyskać nie tylko przedsiębiorcy, beneficjentem pomocy publicznej może być **każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą**, bez względu na posiadaną formę organizacyjno-prawną i sposób finansowania.

W przypadku form wsparcia przewidzianych w ramach Priorytetu VII mogą wystąpić 4 typy pomocy publicznej:

- pomoc na zatrudnienie,
- pomoc na szkolenia,
- pomoc na doradztwo dla MSP (sektor ekonomii społecznej),
- pomoc *de minimis*.

Działania, w których występuje pomoc publiczna

Pomoc na zatrudnienie może wystąpić w przypadku subsydiowanego zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym u pracodawcy (**Poddziałanie 7.2.1**).

Z pomocy na zatrudnienie korzystają **podmioty prowadzące działalność gospodarczą** bez względu na posiadaną formę organizacyjno-prawną, które w ramach projektów subsydiowanego zatrudnienia zatrudniają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Pomoc dotyczy dofinansowania części kosztów wynagrodzenia brutto wraz z odprowadzanymi od wynagrodzenia obowiązkowymi składkami na ubezpieczenie społeczne zatrudnionych pracowników, a także pokrycie kosztów dodatkowych zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych.

Pomoc na szkolenia może wystąpić w przypadku projektów szkoleniowych adresowanych do **podmiotów ekonomii społecznej**, które obok podstawowej działalności aktywizacyjno-zawodowej prowadzą również działalność gospodarczą na zasadach komercyjnych (**Poddziałanie 7.2.2**).

W Poddziałaniu 7.2.2 może wystąpić również pomoc publiczna na doradztwo w przypadku usługi doradczej nie związanej z projektem szkoleniowym.

⁷ Art. 87 ust. 1 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Ogólne informacje na temat typów pomocy publicznej w PO KL

Poniżej omówione zostały typy pomocy publicznej występujące w Priorytecie VII PO KL: pomoc na zatrudnienie, pomoc na szkolenia i pomoc na doradztwo dla MSP (sektor ekonomii społecznej), pomoc *de minimis*.

Pomoc publiczna na subsydiowanie zatrudnienia obejmuje:

- ✓ **subsydiowanie zatrudnienia pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych.**

Pomoc na subsydiowanie zatrudnienia pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych obejmuje następujące wydatki, stanowiące koszty kwalifikowane tego typu pomocy:

- wynagrodzenie brutto,
- opłacone od wynagrodzeń obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne.

Intensywność pomocy brutto nie może przekroczyć 50% kosztów kwalifikowalnych, gdy rekrutowana jest osoba w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub w bardzo niekorzystnej sytuacji. Intensywność pomocy na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych może wynieść maksymalnie 75% kosztów kwalifikowalnych.

Pracownik w szczególnie niekorzystnej sytuacji to, wg Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 grudnia 2008 r., osoba, która spełnia co najmniej jeden z poniższych warunków:

- pozostawała bez zatrudnienia przez okres co najmniej 6 miesięcy poprzedzających zatrudnienie,
- nie posiada wykształcenia ponadgimnazjalnego lub zawodowego, zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED), na poziomie ISCED 3,
- najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień przystąpienia do projektu ukończyła 50. rok życia,
- jest samotną osobą dorosłą wychowującą co najmniej jedno dziecko lub posiadającą na utrzymaniu osobę zależną,
- pracuje w sektorze lub zawodzie, w którym różnica w poziomie zatrudnienia kobiet i mężczyzn jest co najmniej o 25% wyższa niż przeciętna różnica w poziomie zatrudnienia kobiet i mężczyzn we wszystkich sektorach gospodarki narodowej w Rzeczypospolitej Polskiej, oraz należy do grupy będącej w mniejszości w danej branży lub zawodzie,
- jest członkiem mniejszości etnicznej w państwie członkowskim, który w celu zwiększenia szans na uzyskanie dostępu do stałego zatrudnienia musi poprawić znajomość języka, uzupełnić szkolenia zawodowe lub zwiększyć doświadczenie zawodowe.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 grudnia 2008 r. wprowadza dodatkowo kategorię pracownika znajdującego się w **bardzo niekorzystnej sytuacji**, w której znajdują się osoby pozostające bez zatrudnienia przez co najmniej 24 miesiące.

Wydatkami kwalifikowanymi są koszty płać nowo zatrudnionych pracowników ponoszone przez:

- 12 miesięcy w przypadku pomocy na subsydiowanie zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji,
- 24 miesiące w przypadku pomocy na subsydiowanie zatrudnienie pracowników znajdujących się w bardzo niekorzystnej sytuacji,
- 12 miesięcy w przypadku pomocy na subsydiowanie zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych.

Rekrutowani pracownicy są uprawnieni do nieprzerwanego zatrudnienia przez okres co najmniej 12 miesięcy w przypadku pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych lub 24 miesięcy, jeśli chodzi o pracowników znajdujących się w bardzo niekorzystnej sytuacji.

- ✓ **pokrycie dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych**

Pomoc na pokrycie dodatkowych kosztów w związku z zatrudnieniem osoby niepełnosprawnej obejmuje:

- koszty adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb pracowników niepełnosprawnych,
- koszty adaptacji lub zakupu sprzętu lub zakupu i autoryzacji oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych, w tym urządzeń technologii wspomagającej lub przystosowanej do ich potrzeb, których beneficjent pomocy nie poniosłby, gdyby zatrudniał pracownika pełnosprawnego,

- koszty zatrudnienia pracownika za czas poświęcony wyłącznie na pomoc pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem oraz czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego.

Kwota pomocy przyznanej na pokrycie kosztów związanych z przystosowaniem stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych nie może przekroczyć 100% kosztów płacy każdej osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w ramach projektu oraz 100% rzeczywistych podwyższonych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą (tj. dodatkowych kosztów wynikających z dostosowania stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej).

Pomoc publiczna na szkolenia dotyczy zarówno szkoleń ogólnych jak i specjalistycznych.

Szkolenie specjalistyczne zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 grudnia 2008 r., oznacza „szkolenie teoretyczne lub praktyczne, prowadzące do zdobycia przez pracownika kwalifikacji zasadniczo i bezpośrednio przydatnych na obecnym lub przyszłym stanowisku pracy u danego beneficjenta pomocy oraz bezpośrednio powiązanych ze specyfiką prowadzonej przez niego działalności, których nie będzie mógł wykorzystać lub też będzie mógł wykorzystać w ograniczonym stopniu u innych pracodawców lub na innych polach działalności zawodowej.”

Szkolenie ogólne wg wspomnianego Rozporządzenia, oznacza „szkolenie teoretyczne lub praktyczne, prowadzące do zdobycia przez pracownika kwalifikacji, które będzie mógł wykorzystać zarówno na obecnym stanowisku pracy u danego beneficjenta pomocy, jak również na przyszłych stanowiskach pracy, u innych pracodawców lub na innych polach działalności zawodowej.”

W przypadku, gdy pomoc udzielana jest na szkolenia specjalistyczne, intensywność pomocy nie może przekroczyć: 25% kosztów kwalifikowalnych dla przedsiębiorstw dużych, 35% dla średnich przedsiębiorstw i 45% dla małych firm. Pomoc publiczna na szkolenia ogólne nie może natomiast przekroczyć pułapu 60% kosztów kwalifikowalnych dla dużych przedsiębiorstw, 70% dla średnich firm i 80% dla małych firm. Intensywność pomocy można zwiększyć o 10 punktów procentowych w przypadku szkoleń dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub niepełnosprawnych. Jednakże z zastrzeżeniem, że ostateczna intensywność pomocy nie może przekroczyć 80% kosztów kwalifikowalnych.

Pomoc na szkolenia może być przeznaczona na pokrycie następujących kategorii wydatków:

- ✓ wynagrodzenia oraz obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących szkolenie lub świadczących usługi doradztwa związanego ze szkoleniem;
- ✓ podróże służbowe oraz zakwaterowanie osób prowadzących szkolenie, beneficjentów pomocy oraz pracowników pomocy oddelegowanych na szkolenie;
- ✓ pokrycie innych kosztów bieżących szkolenia, w tym kosztów materiałów szkoleniowych oraz ich dostawy;
- ✓ najem lub dzierżawę pomieszczeń lub sprzętu związanych bezpośrednio z realizacją szkolenia lub raty spłat wartości początkowej sprzętu, należnej leasingodawcy z tytułu umowy leasingu operacyjnego do wysokości wartości początkowej z dnia zawarcia umowy leasingu, poniesione do dnia zakończenia realizacji projektu szkoleniowego;
- ✓ amortyzację narzędzi i wyposażenia wyłącznie w zakresie, w jakim są one wykorzystywane do realizacji projektu szkoleniowego;
- ✓ koszty poradnictwa i doradztwa w zakresie, w jakim dotyczą projektu szkoleniowego;
- ✓ koszty ogólne związane z realizacją szkolenia, w tym koszty obsługi administracyjno-księgowej i finansowej projektu, koszty wynajmu, wyłącznie w przypadku, gdy projekt jest realizowany przez projektodawcę będącego jednocześnie beneficjentem pomocy albo na potrzeby danego przedsiębiorcy lub przedsiębiorców powiązanych z nim organizacyjnie, kapitałowo lub gospodarczo oraz wynagrodzenia beneficjentów pomocy lub pracowników beneficjentów pomocy oddelegowanych na szkolenie obliczone za czas ich faktycznego uczestnictwa w szkoleniu - do wysokości sumy kwot pozostałych wydatków kwalifikowanych, przy czym wydatki na wynagrodzenie nie mogą przekroczyć wysokości wkładu prywatnego beneficjenta pomocy.

Powyższe wydatki stanowią podstawę do wyliczenia wielkości pomocy publicznej dla przedsiębiorców na pokrycie kosztów uczestnictwa w szkoleniu tych przedsiębiorców lub pracowników przez nich delegowanych. Wielkość pomocy publicznej powinna zostać określona w umowie zawartej pomiędzy beneficjentem (projektodawcą) a przedsiębiorcą uczestniczącym w szkoleniu lub delegującym swoich pracowników na szkolenie.

Uwaga! Koszty związane z obsługą projektu należy wyłączyć z katalogu kosztów kwalifikowalnych szkolenia, stanowiących podstawę do wyliczania wielkości pomocy publicznej, w przypadku, gdy spełnione zostaną następujące warunki:

- projekt nie jest realizowany przez projektodawcę będącego równocześnie beneficjentem pomocy publicznej,
- projekt nie jest realizowany wyłącznie na potrzeby danego przedsiębiorcy lub przedsiębiorców powiązanych z nim organizacyjnie, kapitałowo lub gospodarczo.

W tym przypadku koszty obsługi projektu nie będą objęte regulami pomocy publicznej i mogą zostać sfinansowane w 100% beneficjentowi (projektodawcy) realizującemu dany projekt.

Pomoc publiczna na usługi doradcze dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, a w tym przypadku dotyczy podmiotów ekonomii społecznej. Wielkość pomocy na usługi doradcze świadczone przez zewnętrzne firmy doradcze na rzecz mikro, małych i średnich przedsiębiorstw nie może przekroczyć 50% kosztów kwalifikowalnych usługi. Usługi doradcze nie mogą mieć charakteru ciągłego lub okresowego, a także nie są związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa (np. regularne lub rutynowe doradztwo podatkowe, usługi prawnicze czy reklama). Celem doradztwa jest natomiast rozwiązanie lub przedstawienie propozycji **rozwiązania konkretnego problemu**, zaś jego efektem powinno być opracowanie i/lub wdrożenie określonych działań w obszarze, którego dotyczy usługa doradztwa.

Usług doradztwa nie należy mylić z doradztwem (konsultacjami) związanym ze szkoleniem, które ma ogólniejszy i bardziej abstrakcyjny charakter oraz jest świadczone w trakcie szkolenia lub w zdefiniowanym okresie po jego zakończeniu.

W Prioryciecie VII **pomoc de minimis** może być przeznaczona na następujące kategorie wydatków:

I. Wydatki związane z cross-financjowaniem

1. Zakup pojazdów i mebli lub raty spłat ich wartości początkowej, należne finansującemu z tytułu umowy leasingu finansowego lub zwrotnego do wysokości ich wartości początkowej z dnia zawarcia umowy leasingu, poniesione do dnia zakończenia realizacji projektu;
2. Zakup środków trwałych, z wyłączeniem pojazdów i mebli, których wartość początkowa jest wyższa od 10% kwoty określonej w przepisach podatkowych, uprawniającej do dokonania jednorazowego odpisu amortyzacyjnego;
3. Raty spłat wartości początkowej środków trwałych, z wyłączeniem pojazdów i mebli, których wartość początkowa jest wyższa od 10% kwoty określonej w przepisach podatkowych, uprawniającej do dokonania jednorazowego odpisu amortyzacyjnego, należne finansującemu z tytułu umowy leasingu finansowego lub zwrotnego do wysokości ich wartości początkowej z dnia zawarcia umowy leasingu, poniesione do dnia zakończenia realizacji projektu;
4. Adaptacja budynków, pomieszczeń oraz miejsc pracy, w których odbywa się szkolenie, na potrzeby osób niepełnosprawnych.

II. Inne wydatki zależne od formy wsparcia w ramach danego działania

1. Koszty związane z doposażeniem i wyposażeniem stanowiska pracy w ramach projektu subsydiowanego zatrudnienia do wysokości nieprzekraczającej 10% wartości wydatków kwalifikowalnych projektu;
2. Koszty ogólne w ramach projektu subsydiowanego zatrudnienia, w tym koszty obsługi administracyjno-księgowej i finansowej projektu, koszty wynajmu, wyłącznie w przypadku gdy projekt jest realizowany przez projektodawcę będącego jednocześnie beneficjentem pomocy albo na potrzeby danego przedsiębiorcy lub przedsiębiorców powiązanych z nim organizacyjnie, kapitałowo lub gospodarczo.

Zasady przyznawania pomocy publicznej w PO KL reguluje Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 6 maja 2008 r., Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. oraz Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis*. Wszystkie dokumenty dostępne są na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w zakładce **Pomoc publiczna: www.mrr.gov.pl**.

DZIAŁANIE	7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji – PROJEKTY SYSTEMOWE.
PODDZIAŁANIE	7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej – projekty systemowe.
CEL	Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwianie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, oraz poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w regionie.
TYPY PROJEKTÓW	Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej.
WNIOSKODAWCY	Ośrodki pomocy społecznej z województwa mazowieckiego.
GRUPY DOCELOWE	- Osoby spełniające łącznie trzy warunki: - korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej - wiek aktywności zawodowej (15-64 lata) - niezatrudnieni lub zatrudnieni zagrożeni wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.) - Otoczenie osób wykluczonych społecznie (w zakresie wsparcia towarzyszącego). - Jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy (w zakresie upowszechniania pracy socjalnej).
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Minimum 50 tys. PLN – jeżeli IP nie określi inaczej.
TRYB NABORU	Systemowy.
CROSS-FINANCING*	Do 15% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	- Beneficjentami Poddziałania mogą być wyłącznie ośrodki pomocy społecznej z terenu woj. mazowieckiego. - Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrow Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”.

⁸ **Cross-financing** (finansowanie krzyżowe) polega na zaangażowaniu środków z EFRR (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) w realizację działań, podlegających interwencji EFS (Europejskiego Funduszu Społecznego). Dzięki temu mechanizmowi w ramach PO KL dopuszcza się ograniczone finansowanie (10% lub 15% kosztów kwalifikowanych projektu w zależności od Priorytetu) działań typu zakup sprzętu i wyposażenia lub dostosowanie budynków i pomieszczeń na potrzeby osób niepełnosprawnych, o ile są one niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją projektu.

DZIAŁANIE	7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji – PROJEKTY SYSTEMOWE.
PODDZIAŁANIE	7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie – projekty systemowe.
CEL	Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwianie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, oraz poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w regionie.
TYPY PROJEKTÓW	Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej.
WNIOSKODAWCY	Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie w województwie mazowieckim.
GRUPY DOCELOWE	- Osoby spełniające łącznie trzy warunki: - korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej - wiek aktywności zawodowej (15-64 lata) - niezatrudnieni lub zatrudnieni zagrożeni wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.) - Otoczenie osób wykluczonych społecznie (w zakresie wsparcia towarzyszącego). - Jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy (w zakresie upowszechniania pracy socjalnej).
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Minimum 50 tys. PLN – jeżeli IP nie określi inaczej.
TRYB NABORU	Systemowy.
CROSS-FINANCING	Do 15% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	- Wsparcie przeznaczane wyłącznie dla Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie na Mazowszu. - Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”.

DZIAŁANIE	7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji – PROJEKTY SYSTEMOWE.
PODDZIAŁANIE	7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej – projekt systemowe.
CEL	Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwianie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, oraz poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w regionie.
TYPY PROJEKTÓW	Szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy społecznej, działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych zadań.
WNIOSKODAWCY	Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.
GRUPY DOCELOWE	1. Pracownicy i wolontariusze regionalnych ośrodków polityki społecznej. 2. Pracownicy i wolontariusze ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie. 3. Pracownicy samorządu terytorialnego, bezpośrednio obsługujący gminne i powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej w zakresie realizacji ich zadań (np. pracownicy księgowości). 4. Pracownicy i wolontariusze innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz instytucji pomocy i integracji społecznej realizujący działania w zakresie aktywnej integracji. 5. Pracownicy publicznych służb zatrudnienia (w zakresie wspólnych działań partnerskich). 6. Przedstawiciele innych służb społecznych (np. kuratorzy sądowi, policjanci, pedagodzy, pielęgniarze środowiskowe) - w zakresie organizacji i szkolenia wspólnych zespołów interdyscyplinarnych działających na rzecz osób wykluczonych.
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Minimum 50 tys. PLN – jeżeli IP nie określi inaczej.
TRYB NABORU	Systemowy.
CROSS-FINANCING	Do 15% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”.

DZIAŁANIE	7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
PODDZIAŁANIE	7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty konkursowe.
CEL	Poprawa dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.
RODZAJ DOTACJI	Bezwrotnie wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	1. Wsparcie dla tworzenia i działalności podmiotów integracji społecznej, w tym: centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza) z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej (typ projektu 1). 2. Kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych (typ projektu 2). 3. Staze, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy (typ projektu 3). 4. Poradnictwo psychologiczne, psychosocjalne lub zawodowe, prowadzące do integracji społecznej (w tym np. środowiskowej pracy socjalnej, Rozwój nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (typ projektu 5). 5. Centrów aktywizacji lokalnej, animacji lokalnej, streetworkingu, coachingu, treningu pracy) (typ projektu 6). 6. Rozwój usług społecznych przezwyciężających indywidualne bariery w integracji społecznej w tym w powrocie na rynek pracy (typ projektu 7). 7. Rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy (typ projektu 7). 8. Wsparcie tworzenia i działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne, w tym zaburzone psychicznie (typ projektu 8). 9. Promocja i wsparcie wolontariatu, w zakresie integracji osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (typ projektu 9). 10. Wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji społecznej młodzieży (światlice środowiskowe w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe) połączonych z realizacją działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej (typ projektu 10). 11. Organizowanie akcji i kampanii promocyjno-informacyjnych m.in. z zakresu równości szans, mobilności i elastyczności zawodowej, promowania postaw aktywnych oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (typ projektu 11). 12. Rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie regionalnym i lokalnym (typ projektu 12). 13. Prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz z zakresu polityki społecznej w regionie (w tym działań mających na celu przygotowanie i wdrażanie gminnych lub powiatowych strategii rozwiązywania problemów społecznych) (typ projektu 13).
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów)
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	1. Osoby niezatrudnione (rozumie się również osoby, które nie posiadają stałego zatrudnienia i jednocześnie nie osiągnęły wynagrodzenia wyższego niż kryterium dochodowe na rodzinę, określone przepisami o pomocy społecznej) zagrożone wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.). 2. Otoczenie osób wykluczonych społecznie (w zakresie typów projektów nr 4, 6, 9, 10, 11 i 12). 3. Instytucje pomocy i integracji społecznej i ich pracownicy lub wolontariusze (w zakresie typów projektów nr 9, 11, 12 i 13). 4. Partnerzy społeczni i gospodarczy (w zakresie typów projektów nr 11, 12 i 13).
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Minimum 50 tys. PLN – jeżeli IP nie określi inaczej.
WŁĄD WŁASNY	Do określenia przez IP. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wysokość wkładu prywatnego zależy od jej intensywności.
TRYB NABORU	Konkursowy.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa oraz w Oddziałach Zamięscowych w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Siedlcach, Radomiu.
CROSS-FINANCING	Do 15% kosztów kwalifikowanych.

DZIAŁANIE	7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
PODDZIAŁANIE	7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej – projekty konkursowe.
CEL	Rozwijanie sektora ekonomii społecznej.
RODZAJ DOTACJI	Bezwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	Wsparcie finansowe dla utworzenia i/lub funkcjonowania instytucji otoczenia sektora ekonomii społecznej, świadczących w ramach projektu w sposób komplementarny i łączny następujące usługi: • usługi prawne, księgowe, marketingowe, doradztwo finansowe, • doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej, • rozwój partnerstwa lokalnego na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, • promocję ekonomii społecznej i zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	1. Podmioty ekonomii społecznej. 2. Instytucje rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej (w zakresie projektów promocyjnych i partnerskich). 3. Osoby fizyczne (w zakresie doradztwa i szkoleń na temat zakładania i/lub prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej).
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Minimum 50 tys. PLN – jeżeli IP nie określi inaczej.
WKŁAD WŁASNY	Do określenia przez IP. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wysokość wkładu prywatnego zależy od jej intensywności.
TRYB NABORU	Konkursowy.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa oraz w Oddziałach Zamiejscowych w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Siedlcach, Radomiu.
CROSS-FINANCING	Do 15% kosztów kwalifikowanych.

DZIAŁANIE	7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji.
CEL	Wsparcie dla rozwoju inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych, przyczyniające się do realizacji strategii rozwoju kapitału ludzkiego na terenach wiejskich.
RODZAJ DOTACJI	Bezwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	1. Projekty przyczyniające się do integracji społecznej mieszkańców obszarów wiejskich (z wyłączeniem instrumentów objętych zasadami pomocy publicznej). 2. Wsparcie inicjatyw lokalnych o charakterze informacyjnym i promocyjnym (np. w formie szkoleń, spotkań, seminariów) mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców obszarów wiejskich. 3. Rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	1. Mieszkańcy gmin wiejskich, miejsko-wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców. 2. Społeczności lokalne aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców tych obszarów. 3. Podmioty działające na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców tych obszarów.
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Maksymalna wartość projektu - 50 tys. PLN.
WKŁAD WŁASNY	Do określenia przez IP.
TRYB NABORU	Konkursowy.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa oraz w Oddziałach Zamiejscowych w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Siedlcach, Radomiu.
CROSS-FINANCING	Do 15% kosztów kwalifikowanych.

GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI?

Mazowiecka Jednostka

Wdrażania Programów Unijnych

ul. Jagiellońska 74
03-301 Warszawa

INFOLINIA 0 801 101 101

e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu

www.mazowia.eu

tel. (22) 542 20 00

fax (22) 698 31 44

Oddziały zamiejscowe Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych:

Oddział w Ciechanowie

ul. Wodna 1, 06-400 Ciechanów
tel.: (023) 672 32 74, fax (023) 673 07 14
e-mail: punkt_ciechanow@mazowia.eu

Oddział w Ostrołęce

ul. Poznańska 19, 07-409 Ostrołęka
tel.: (029) 760 92 36, fax (029) 760 92 37
e-mail: punkt_ostroleka@mazowia.eu

Oddział w Płocku

ul. Stary Rynek 20, 09-400 Płock
tel.: (024) 262 23 74
e-mail: punkt_plock@mazowia.eu

Oddział w Radomiu

ul. Kościuszki 5A, 26-610 Radom
tel.: (048) 340 01 97, fax (048) 340 01 98
e-mail: punkt_radom@mazowia.eu

Oddział w Siedlcach

ul. Piłsudskiego 38, 08-110 Siedlce
tel.: (025) 631 01 01, fax (025) 631 01 04
e-mail: punkt_siedlce@mazowia.eu

Mazowiecka Jednostka

Wdrażania Programów Unijnych

ul. Jagiellońska 74
03-301 Warszawa

INFOLINIA 0 801 101 101

e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu
www.mazowia.eu

tel. (22) 542 20 00
fax (22) 698 31 44

ISBN 978-83-61277-10-1

Egzemplarz bezpłatny

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Mazowsze.
serce Polski

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego